

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«_____» _____ 2024 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ПЕРЕДДИПЛОМНА (ДОСЛІДНИЦЬКА)

для студентів

спеціальності: 032 Історія та археологія

рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 032.00.02 Історія та археологія

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 3439/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) Жильцов (прізвище, ініціали)
«_____» _____ 2024

Київ-2024

Автор:

Бонь Олександр Іванович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України

Викладач:

Бонь Олександр Іванович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри історії України

Протокол №7 від 17 січня 2024 р.

Завідувач кафедри історії України Анна ГЕДЬО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032.00.02 Історія та археологія

17. 01. 2024 р.

Гарант освітньої програми Галина САГАН

Робочу програму перевірено

17. 01. 2024 р.

Заступник декана Віталій ЗАВАДСЬКИЙ

Пролонговано:

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

на 20__ /20__ н. р. _____ (_____), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

© Бонь О.І., 2024 р.

©Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2024 р.

1. Опис переддипломної (дослідницької) практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами проходження
	денна
Вид практики	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів	9
Курс	4
Семестр	8
Кількість змістових компонентів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	9
Обсяг годин:	270
Форма семестрового контролю	залік

2. База практики

Базою практики є кафедра історії України Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Студенти також відвідують архіви, музеї та інші установи, де проводиться дослідження з теми випускної роботи.

Студенти працюють з науковими керівниками кваліфікаційних робіт, які відповідають за підготовку бакалаврських робіт студентів. Керівник практики здійснює контроль за дотриманням студентом календарного графіка виконання завдань практики, за своєчасним і якісним виконанням індивідуального завдання, надає методичну допомогу та консультації.

3. Мета та завдання практики відповідно до компетентностей

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

СК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

СК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

СК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т.п.).

СК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.

СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

СК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

СК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.

СК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.

4. Результати проходження практики

ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.

ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1.	
Установча конференція, навчально-методичний семінар	2
Ознайомлення з науковою тематикою бази практики – кафедри історії України	23
Разом	25
Етап 2.	
Ознайомлення із основними засадами академічної доброчесності в Київському університеті імені Бориса Грінченка, та нормативною базою стосовно дотримання академічної доброчесності.	10
Разом	10
Етап 3.	
Консультації з науковими керівником за темою дослідження	40
Опрацювання наукової літератури та архівних джерел, відповідно до завдань дипломної роботи, складання списку джерел та літератури.	175
Разом	215
Етап 4.	
Оформлення документації практики	10
Підсумкова звітна конференція по практиці.	10
Разом	20
Усього	270

6. Зміст практики

6.1. *Особливості організації і проведення практики*

Змістовий модуль I. Організаційна робота з базою практики

1. Установча конференція
2. Ознайомлення з базою практики

Змістовий модуль II. Ознайомлення із основними засадами академічної доброчесності

1. Ознайомлення із основними засадами академічної доброчесності в Київському університеті імені Бориса Грінченка
2. Вивчення документації

Змістовий модуль III. Робота за темою дослідження

1. Консультації з науковими керівником, систематизація теоретичних знань для якісного виконання поставленої у темі кваліфікаційної роботи.
2. Опрацювання наукової літератури та архівних джерел, критичне осмислення теоретичної бази з метою якісного виконання кваліфікаційної роботи та її захисту.

Змістовий модуль IV. Документація та звітування

1. Оформлення звітної документації

6.2. Завдання для самостійної роботи та завдань для студентів

Самостійно опрацювати:

1. **Закон України** «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#>
2. **Державний стандарт** базової середньої освіти (30 вересня 2020 року). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>.
3. Кодекс корпоративної культури Університету Грінченка
https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_1/kodeks_korp_kultury.pdf

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види робіт/діяльності студента	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
		За одиницю	Кількість	Максимальна кількість балів
Участь в установчій конференції		5	1	5
Участь в підсумковій звітній конференції		5	1	5
Оформлення звітної документації	Звіт, щоденник	10	1	10
Звітна презентація		2	1	2
Підготовка бакалаврської дипломної роботи	Джерела та література, підібрана до бакалаврської дипломної роботи	78	1	78
Разом				100
Максимальна кількість балів: 100				
Розрахунок коефіцієнта: $100/100 = 1$				

7.2. Перелік звітної документації

На підсумковому етапі студенти формують та подають керівнику практики звітні документи відповідно до завдань і змісту практики. Структурними компонентами звітної документації є:

1. Звіт (підписаний керівником випускної роботи, керівником від університету та студентом).
2. Щоденник практики. Студент-практикант під час проходження практики повинен вести *щоденник*, в якому мають бути зафіксовані: відомості про базу практики; відомості про керівників практики від кафедри історії України; відомості про терміни практики; розпорядок роботи; стислі щоденні відомості про виконані роботи та їхні результати.

3. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми. Документація з практики, визначена програмою практики, здається в електронному вигляді студентами-практикантами на перевірку за три дні до закінчення практики.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Основним у переліку обов'язкових для студента документів є звіт, оформлений у визначеній формі. Звіт повинен містити вичерпну інформацію про виконану роботу і кінцеві результати практики, продемонструвати зростання професійної компетентності. Він повинен бути чітким, стислим, характеризуватися ясністю і переконливістю викладу результатів роботи над випускною роботою. У звіті повинна бути конкретно описана робота, особисто виконана студентом.

7.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за Стобальною шкалою	Кількість балів	Зміст оцінки
A	Відмінно	90 – 100	Високий рівень умінь і навичок, належне оформлення звітної документації з ілюстративним матеріалом.
B	Добре	82 – 89	Дуже добрий рівень умінь і навичок, належне оформлення звітної документації.
C		75 – 81	Добрий рівень умінь і навичок, належне оформлення звітної документації.
D	Задовільно	69 – 74	Посередній рівень умінь і навичок при належному оформленні звітної документації.
E	Достатньо	60 – 68	Мінімально-достатній рівень умінь і навичок при належному оформленні звітної документації.
F	Незадовільно	35 – 59	Низький рівень умінь і навичок, при незадовільному оформленні звітної документації, з можливістю перескладання за умови її самостійного належного доопрацювання.
FX		1 – 34	Недостатній рівень умінь і навичок, що вимагає повторного проходження практики.

8. Рекомендована література

1. Білуха М.Г. Основи наукових досліджень: Підручник для студ. екон. спец. вузів / М.Г. Білуха. – К.: Вища школа., 1997. – 271 с.
2. Довідник здобувача наукового ступеня. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / За ред. *Р. В. Бойка*. — К., 2003. — 72 с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2003. - 192 с.
4. Кузьмін О.С. Історичний процес: теорія та методологія дослідження / О.С. Кузьмін — Житомир, 2003.
5. Кульчицький С.В. Методологія і методика наукового дослідження: Матеріали до нормативного курсу / С.В. Кульчицький. — К., 2003.
6. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
7. Порядок оформлення дисертаційних робіт / Бюлетень ВАК України, 2010. – Вип. 5.
8. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. - К., 2003. - 116 с.
9. Тельвак В. Історіософія та методологія історії: Конспект лекцій / В. Тельвак. — Дрогобич, 1999.
10. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 224 с.

9. Додаткові ресурси

Сайт Інституту історії України НАН України URL: <http://history.org.ua/uk>

*Додаток 1
Зразок титульного аркуша
з матеріалами про проходження
переддипломної практики*

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра історії України

**Документація
переддипломної практики**

Студента _____
(ПІБ)

Група _____

8 семестр

Київ 2024 р.

Додаток 2
Зразок титульного аркуша щоденника
практики

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра історії України

Щоденник
переддипломної практики

Студента _____
(ПІБ)

Група _____

8 семестр

Київ 2024 р.

База практики: _____

(повна назва, адреса, телефон)

Керівники практики від Університету: _____

(ПІБ, посада)

Керівник випускної роботи: _____

(ПІБ, посада)

Термін практики: _____

Дата	Зміст роботи	Примітки

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики,

що проводилася з «___»_____ по «___»_____ 2024 р.
на базі _____

(зазначається повна назва бази практики)

під керівництвом _____

(ПІБ усіх керівників практики)

Студента _____

(ПІБ)

Групи _____

Дата

Підпис студента